

[Ib Thyregod.]

lejligheder, bl. a. i vore vedtagelser i forbindelse med jordlovsproblemerne.

Med hensyn til boligfonden ligger det sådan, at vi — ikke i sidste omgang, men i øvrigt — er gået ind for en vis udvidelse af boligfonden; det er kun et spørgsmål om stigningstakten, vi har diskuteret. Må jeg i øvrigt i forbindelse med spørgsmålet om at skabe økonomiske muligheder for kommunerne til køb af byggearealer nævne, at vi jo for et øjeblik siden har behandlet forslaget om frigørelsesafgiften, hvori der findes en bestemmelse om, at frigørelsesafgiftens provenu skal anvendes til byggeri, bygge-modning o. lign. Det, man især diskuterede, var, om denne fond skulle høre under primærkommunerne eller amtskommunerne; men det fremgår i hvert fald af forslaget, at den fond, der oprettes, har det nævnte formål, og at der altså derigennem skabes en yderligere mulighed på dette område.

Hr. Kaj Andresen nævnte også folkeafstemningen i 1963 og den propaganda, som han sagde dengang blev ført. Må jeg nævne, at årsagen til, at forslagene dengang kom til folkeafstemning, var, at der ikke fra regeringens side var givet oppositionen forhandlingsmuligheder. Vi havde fremsat alternative skitseforslag, bl. a. nogle af dem, vi nu behandler, om frigørelsesafgift og tilbudspligt, og på planlægningslovgivningens område forelå der også skitseforslag. Men der var ingen forhandlingsmuligheder, derfor kom folkeafstemningen. Den daværende statsminister lovede umiddelbart efter folkeafstemningen, at man ville fremsætte nye jordlovsforslag, men disse jordlovsforslag kom ikke. Den nye regering har i samarbejde med de tre regeringspartier udarbejdet sine forslag, og jeg anser det for en meget vigtig opgave, der på denne måde er løst af den nuværende regering.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Amtøft: Forslaget om tilbudspligt må, som hr. Ib Thyregod netop har nævnt, ses i sammenhæng med de øvrige lovforslag i jordlovskomplekset, nemlig forslaget om by- og landzoner, vurderingsloven og forslaget om frigørelsesafgift. Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger om enkelthederne i lovforslaget.

Tilbudspligten forudsætter, at ejendomme på mere end 6.000 m², der sælges i byudviklingsområdernes byzoner, først skal tilbydes kommunerne. Lovforslaget indeholder endvidere den mulighed, at indenrigsministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen kan udstrække tilbudspligten ud over byudviklingsområdernes byzoner. Jeg håber, at denne mulighed vil blive udnyttet i stor udstrækning. I mange byer kan kommunen i dag tilbyde billige byggegrunde, fordi kommunen har ført en aktiv jordpolitik og opkøbt jorden, inden der er sket væsentlige prisstigninger. Kommunernes muligheder vil blive forbedret, når tilbudspligten kan omfatte ejendomme uden for byzonen. Jeg vil i øvrigt gerne have drøftet i udvalget, om det ikke var mere naturligt, at bemyndigelsen hertil blev givet til amtet. Det er jo amtet, der i vid udstrækning skal være det planlæggende organ, herunder administrere den fond, hvori frigørelsesafgifterne skal indgå.

Som lovforslaget er udformet, skulle der være en rimelig sikkerhed for, at ejerens tilbud ikke er urealistisk. Hvis kommunen viser interesse for ejendommen, er ejeren nemlig i 8 måneder bundet til ikke at afhænde ejendommen til en lavere pris. Tilsvarende kan kommunen ikke foregive interesse for køb af jord uden at have reel vilje til at købe jorden. Kommunen kan jo blive tvunget til at overtage jorden til en pris, der fastsættes ved taksation.

Fra radikal side har man ofte hævdet, at kommunerne burde have forkøbsret for at sikre en hensigtsmæssig byudvikling. Vi hilser derfor med tilfredshed, at man med frigørelsesafgift og tilbudspligt er kommet dette synspunkt så meget i møde, at det vil være rimeligt at lade erfaringen afgøre, om vi ikke med disse forslag får de nødvendige krav opfyldt. Dertil kommer, at tilbudspligten ikke som en forkøbsret griber ind i en allerede etableret aftale mellem køber og sælger.

Man kan så stille det spørgsmål, om tilbudspligten vil blive effektiv, om kommunerne vil få tilbudt tilstrækkeligt med jord til at sikre en hensigtsmæssig udvikling. Vil man kunne risikere, at jord i byzonerne får lov at henligge i håb om en spekulationsgevinst? Jeg mener, at risikoen vil være ringe. Jord i byzone vil blive opvurderet,